

Määräyksen nimi	UAS-ilmatilavyöhykkeet (OPS M1-29)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/583181/03.04.00.00/2024
Määräyksen tausta ja tavoite	<p>Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/947 säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden mm. miehittämättömän ilmailun kiello- ja rajoitusalueiden ja toisaalta sen vapaammin sallivien ilmatilavyöhykkeiden perustamiseen (ns. UAS-ilmatilavyöhykkeet).</p> <p>Suomessa ilmailulain 11 a ja 11 b §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi perustaa UAS-ilmatilavyöhykkeitä joko määräyksellä enintään kolmen vuoden määräajaksi tai hakemuksesta päätöksellä enintään vuoden määräajaksi. Rajoittava tai kieltävä UAS-ilmatilavyöhyke voidaan perustaa mm. valtion johtamisen, maanpuolustuksen, aluevalvonnan, poliisitoiminnan, oikeudenhoidon, kansainvälisten suhteiden hoidon, sosiaali- ja terveydenhuollon, teollisuuden, liikenteen tai ympäristönsuojelun kannalta tärkeiden kohteiden suojaamiseksi. Rajoittavat ja kieltävät vyöhykkeet eivät koske valtion ilmailua, ellei vyöhykkeen ehdoissa erikseen toisin mainita. Salliva UAS-ilmatilavyöhyke, jolla voidaan poiketa tietyistä miehittämättömän ilmailun avoimen kategorian vaatimuksista, voidaan perustaa kaupallista tai harraste- tai tutkimus- ja kokeilutoimintaa varten.</p> <p>Pitkäaikaiset eli enintään kolme vuotta voimassa olevat UAS-ilmatilavyöhykkeet julkaistaan ilmailumääräyksen OPS M1-29 liitteinä. Lisäksi UAS-ilmatilavyöhykkeitä perustetaan hakemuksesta Traficomien päätöksillä enintään yhden vuoden ajaksi.</p> <p>Traficom on pyytänyt esityksiä perustettavista UAS-ilmatilavyöhykkeistä 15.5.2024 mennessä. Nyt valmisteltavan määräysmuutoksen tarkoituksena on päivittää määräyksellä perustetut UAS-ilmatilavyöhykkeet Traficomille esitettyjen uusien tarpeiden mukaisesti.</p> <p>Tällä muutuskierroksella on esitetty perustettavaksi kieltävä UAS-ilmatilavyöhyke Ukrainan suurlähetystön alueelle Helsingin Kulosaareen, missä vastaava vyöhyke on jo ollut tilapäisenä elokuusta 2024 alkaen. Lisäksi Kylmäkosken ja Pelson vankiloiden kieltäviin UAS-ilmatilavyöhykkeiden koordinaatteihin esitetään editoriaalisia muutoksia.</p> <p>Uusia rajoittavia vyöhykkeitä on esitetty Helsinkiin Katajanokan jäänmurtajatukikohtaan, Inkoon, Kemmin ja Uudenkaupungin satamiin, Turkuun Meyerin telakalle, Mellanaavan autotestausalueille Inariin, Naantaliin Tupavuoren säiliöalueelle, Riihimäen jätteenpolttolaitokselle, useille tehdas- ja voimalaitosalueille, eräisiin Puolustusvoimien kohteisiin sekä pelastusasemille Keski-Uudenmaan alueella. Monet näistä määräyksellä perustettavista rajoittavista</p>

	<p>UAS-ilmatilavyöhykkeistä on perustettu jo aiemmin lyhytaikaisina Traficom in päätöksellä.</p> <p>Uusia sallivia UAS-ilmatilavyöhykkeitä on hakenut Suomen Ilmailuliitto ry yksittäisten lennökkikerhojen puolesta Kerkonkosken lennökkikentälle Rautalamille sekä Varkauden lennökkikentälle. Lisäksi Turun Paattisten lennökkikentän UAS-vyöhykkeen ehtoihin on esitetty muutoksia lennätyskorkeuden osalta. Esox Aero Oy on hakenut sallivaa UAS-ilmatilavyöhykettä tutkimus- ja kokeilutarkoituksia varten Iitissä; tämä vyöhyke on perustettu jo aiemmin tilapäisenä. Nokia Oulu Zone UAS-vyöhykkeen toiseksi käyttäjäksi merkittäisiin VTT Oy, ja vyöhykkeen ehtoihin on esitetty muutoksia painorajoituksen suhteen (MTOM 150 kg) sekä vapautus pudottaa esineitä.</p>
Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	<p>Ilmailulaki (864/2014) 11 a ja 11 b §</p> <p>Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139 yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta (ns. EASA-asetus)</p> <p>Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/947 säännöistä ja menetelmistä miehittämättömien ilma-alusten käytössä</p>
Hallitusohjelman ja Traficom in strategisten päämäärien huomioiminen	Liikenneturvallisuuden parantaminen; toimivat ja turvalliset yhteydet.
Määräyksen vaikutukset	<p>Vaikutukset seuraavat osaksi jo komission täytäntöönpanoasetuksesta ja ilmailulaista, joissa mahdollistetaan kieltävien, rajoittavien ja sallivien UAS-ilmatilavyöhykkeiden perustaminen miehittämättömän ilmailun tarpeisiin. Määräyksellä perustettavien ilmatilavyöhykkeiden vaikutuksia asiakkaiden ja viranomaisen toimintaan sekä mahdollisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin vasta, kun perustettavat vyöhykkeet ovat lopullisesti selvillä.</p> <p>Määräys edistää turvallisuutta kieltämällä tai rajoittamalla miehittämättömien ilma-alusten käyttöä sellaisilla alueilla, joilla siitä voisi aiheutua haittaa esimerkiksi tehtaan, voimalaitoksen, sataman tai pelastusaseman toiminnalle. Toisaalta sallivat UAS-ilmatilavyöhykkeet mahdollistavat miehittämättömään ilmailuun liittyvän tutkimus- ja kokeilutoiminnan sekä lennokkiharrastuksen.</p> <p>Määräyksellä ei arvioida olevan vaikutuksia esteettömyyteen, yhdenvertaisuuteen eikä tasa-arvoon.</p>
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Määräyksellä perustettavat UAS-ilmatilavyöhykkeet ovat voimassa kolmen vuoden ajan, ja määräys uudistetaan viimeistään tämän ajanjakson päättyessä. Määräyksen voimassaoloaikana vyöhykkeitä voidaan tarvittaessa perustaa tai muuttaa päätöksellä.
Määräyksen alustava aikataulu	Määräys annetaan kevään 2025 ilmatilamuutospaketin yhteydessä ja sen on tarkoitus tulla voimaan 17.4.2025 (AIRAC-voimaantulopäivä).

Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifiointin aikataulu	Ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	-
Sidosryhmien kuuleminen	Sidosryhmiltä on pyydetty esityksiä perustettavista UAS-ilmatilavyöhykkeistä, ja määräysluonnos laaditaan näiden esitysten pohjalta. Määräysluonnoksesta pyydetään kommentteja lausuntokierroksella, jonka pituus on noin viisi viikkoa.
Määräyksestä viestiminen	Määräyshankepääätöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen antamisesta tiedotetaan viraston verkkosivuilla sekä sähköpostitse ilmailun sääntelyn ja- kelulistalle ilmoittautuneille ja muille ilmatilamuu- tosten sidosryhmille. Lisäksi viestitään kohdenne- tusti perustettavia UAS-ilmatilavyöhykkeitä esittä- neille ja miehittämättömän ilmailun yrityksille. Val- miit määräykset julkaistaan Finlex-säädöstietopan- kissa ja Traficomil mailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	ylitarkastaja Mika Saalasti, mika.saalasti(at)traficom.fi, puh. 029 534 6108 lakimies Leila Iikkanen, leila.iikkanen(at)traficom.fi, puh. 029 534 6039
Päiväys	11.12.2024
Määräyshankepääätöksen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja Jukka Hannola osastopäällikkö, ilmailun operatiivinen osasto